

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru s
poštovanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.00
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Ćirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katol. ti-
šovnega društva de-
lajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Poznamo listi dobri
se v tiskarni in pri
gospodu Novaku na
velikem trgu po 10 A.

Rekopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 18 h,
trikrat 24 h.

Štev. 35.

V Mariboru, dne 1. septembra 1898.

Tečaj XXXII.

Nadobudna mladež?

Iz Maribora, dne 28. avg.

V beli Ljubljani so se sešli pred kratkim tudi slovenski vseučiliščniki na skupno posvetovanje. Že pred shodom se je izražala v prijateljskih krogih bojazen, da se posvetovanje ne bode vršilo do cela gladko, ker se je vedelo, da bi naj bil letošnji shod nekako prosvedovanje proti shodu, katerega so sklicali lansko leto v Ljubljano krščansko misleči vseučiliščniki in abiturijenti. Toda da bo prišlo do tako obžalovanja vrednih prizorov, kakor so se v resnici dogodili, tega si ni upal nikdo misliti.

Dijaštvo se je posvetovalo, kako naj v počitnicah deluje med narodom. Krščansko misleči dijaki so nasvetovali, naj se deluje ne samo na narodni, ampak tudi na krščanski podlagi. Toda ostali so s svojim predlogom v manjšini, kajti večina je odločno odklonila, da bi urejevala svoje delovanje med narodom po krščanskih načelih. Jeden vseučiliščnik je glasno vskliknil: »Mi krščanske podlage ne čemo!«

S to izjavo je večina slovenskega dijaštva zapustila staro slovensko geslo »Vse za vero, dom, cesarja« ter pretrgala vez med seboj in slovenskim narodom. Slovensko ljudstvo se trdno oklepa krščanske vere in je iz srca udano katoliški cerkvi. Ako torej slovenski akademiki izjavljajo, da nočejo krščanstva, postavili so se v odločno nasprotje s slovenskim narodom. In kam se je obrnilo naše vseučiliščno dijaštvo? Vrglo se je lizunsko v naročje svobodomiselnega dr. Tavčarja,

to je moža, ki po svojem listu »Slov. Narodu« blati katoliško vero in cerkev in ki na svojem političnem potovanju pobira stopinje za slavnim renegatom in nemškutarjem Dežmanom, duševnim očetom »prokletih grabelj«. Dr. Tavčar je s svojim listom netil in vzdrževal leta in leta znani bratomorni kranjski prepir, on se je na vse moči ustavljal spravi, in sedaj po dognani spravi je zopet dr. Tavčar, ki se ne vstraši pred nobenim sredstvom, da bi izpodkopal slogo in jedinstvo kranjskih rodoljubov. Temu možu, temu grobokopu slovenskega naroda v sedanjih opasnih političnih časih, se je zapisalo slovensko vseučiliščno dijaštvo z dušo in telom.

Nas boli srce, ko vidimo, da večina slovenskih vseučiliščnikov obrača hrbet svoji veri in svojemu narodu. Toda saj je tako moralo priti. Na vseučiliščih se vlija name-noma protiverski duh v vsprejemljiva srca mladih ljudi. Otrovani prihajajo naši mladeniči iz Dunaja in Gradca in od drugod v slovensko domovino nazaj. In kar še se jim ni vzelo v tujini na veri in idealnem narodnem mišljenju, to se jim jemlje v domovini po listih, po leposlovju, mnogokrat tudi — bodimo odkritosrčni — po naši inteligenci, dasi pripuščamo posebno pri nas na Štajarskem radi hvalevredne izjeme.

A četudi nas z žalostjo navdaja mišljenje večine sedanjih vseučiliščnikov, zaradi tega še ne izgubljam poguma. Vemo, da bomo v prihodnosti imeli zopet hude boje v mejah slovenske domovine, a tudi o tem smo prepričani, da bomo iz teh bojev se vračali kot zmagovalci. Saj še se nahajajo

tudi krščansko misleči dijaki v Gradcu, v Pragi, posebno pa na Dunaju v društvu »Danica« in s temi se hočemo rama ob rami junaško boriti za svetinje in pravice slovenskega ljudstva. Zmaga mora biti naša, kajti na naši strani je resnica in pravo domoljubje.

Stariše pa, kateri pošiljajo svoje sinove na vseučilišča, opozarjamo, naj prosijo, naj opominjajo, naj svarijo svoje dijake, da v tujini ne pozabijo na svojo vero, da ne zahajajo v slabe tovaršije in da se ne dajo vpisati v druga nego katoliška akademična društva. Dolžnost vseh rodoljubov pa, kateri resno menijo z bodočnostjo svojega naroda, dolžnost teh je, da požrtvovalno podpirajo, gmotno in moralno, krščansko misleče akademike. Somišljeniki so nam najbližji!

Gospod Zoff.

Iz dravske doline.

Čitatelj »Slov. Gosp.« je dobro znano, kdo je gospod Zoff. On je vodja okrajnega glavarstva v Slovenskem Gradcu. A dasi je tudi tako velik gospod, »Slov. Gosp.« se ga ne boji in zato bo mu danes nekoliko zrahljal njegove nemške kosti.

Gospod Zoff je prišel na svoje sedanje mesto iz največjega spodnještajarskega nemčurskega gnjezda, iz Celja. Med našim ljudstvom pa se že udomačuje pregovor, ki se izključno nanaša na Nemce, da vse slabo, kar doleteva štajarske Slovence, izhaja iz Celja. Tudi Zoffa je prinesel vladni veter iz

Listek.

Maron, mladi spoznovalec z Libanona.

(Povest. — Prevel A. J.)

(Dalje.)

Vsi se razveselijo, da je Ali sklenil postati kristjan, in hvalijo Boga za prežete milosti in dobrote. Nato gredo v dolino in še pridejo ravno prav, da vsaj velikemu delu Maronitov v mestecu Deir el Kamar rešijo življenje.

V Deir el Kamaru so že nekoliko vedeli o prelivanju krvi pri Djecinu. Mestece, v katerem je prebivalo 9000 Maronitov in kakih 3000 Druzov in Turkov, je bilo silno vznemirjeno in prestrašeno. Mnogo Maronitov je stalo pri mestnih vratih, drugi pa so bili na strehah svojih hiš ter so s strahom pogledovali na bližnje višave, kjer so se od časa do časa prikazovali nevarni ljudje, ki so dajali Druzom v mestu razna znamenja. Naši ubežniki pridejo v mesto, pa Maroniti jim ne zaupajo, ker so bili turško oblečeni. Ko se pa dajo spoznati, jih obkolijo radovedni Maroniti ter nadlegujejo z raznimi vprašanji. Udova je zavoljo rane in dolgega, težavnega pota močno oslabela in ni mogla odgovarjati.

Zato so pa Judita, Maron in Ali pripovedovali dogodke v Sidonu in Djecinu. Konečno še povedo, da je zdaj prvo na vrsti mesto Deir el Kamar. Grozen strah prešine že itak obupane Maronite, ko to zvedo in jok in stok se razlega in napolnjuje mesto.

Mesto Deir el Kamar je imelo za občinskega predstojnika najbogatejšega in največjavnjega kristjana. Bil je to Maronit Bihara Susa. Tudi ta zve tužno vest. A dolgo je noče verjeti. Bil je namreč prijatelj poveljnika turške posadke, ki ga je s prisego zagotovil, da bode varoval kristjane. Ko ga pa naši ubežniki prepričajo o resničnosti krvavih dogodkov, zre nekaj časa resno in molče ob tla. Kajti zdaj je spoznal pretečo nevarnost. Vendar pa je še bil vedno prepričan o odkritosrčnosti in pravem prijateljstvu turškega poveljnika in je mislil, da še poveljniku gotovo niso znani dogodki v Sidonu in Djecinu.

Po dolgem premišljevanju reče Bihara Susa udovi: »Jaz spoznam, da je Bog poslal k nam Vas in Vaše otroke kot angelje varuhe, da nas opozorite na pretečo nevarnost. Ker ste tujci tukaj, ostanete moji gostje kjer ste najbolj varni. Dovolite pa, draga žena, da me Vaš sin takoj spremlja k poveljniku. kateremu moram na vsak način povedati krvave dogodke.

Udova hvaležno vsprejme gostoljubno povabilo, in Maron je takoj pripravljen predstojnika spremljati k turškemu poveljniku. Bihara Susa pokliče zdaj svojo ženo, ji predstavi nesrečne ubežnike in reče:

«Skrbi dobro za nje, ker potrebujejo okrepčave. Potem ti pa naj povedo, kaka nevarnost nam preti. Med tem grem jaz z Maronom k turškemu poveljniku.»

Nato odidejo Bihara Susa, Maron in Ali, ki se ni dal ločiti od Marona. Predstojnikova žena prinese takoj za ubogo, obnemoglo udovo nekaj okrepčave ter jo pelje potem v namenjeno sobo. Udova se vleže, da bi se odpočila. A napade jo kmalu vročica, radi rane, vednega strahu in velikega napora. Skrbna gospodinja pošlje takoj po zdravnika in maronitskega duhovnika. Oba prideta na enkrat. Bolnica poželi poprej duhovnika, da opravi spoved čez celo življenje. Poprosi ga tudi, da ji drugo jutro na vsak način prinese sv. popotnico. Duhovnik obljubi in zapusti bolnico popolnoma potolaženo. Zdaj vstopi zdravnik. Preišče najpoprej rano, potem posluša, kako žila bije, ter dvomljivo zmaja z glavo. Vendar pa izrazi upanje, da bode udova prestala bolezen, ker je močne narave in srčnega, mirnega značaja. Izmiije ji rano ter obveže. Potem ji da neko hladilno zdravilo ter ji še posebno priporoči popolni mir.

Celja. Ob prsah Štepišnikovih, Rakuševih, Eksovih se je nasrkal duha, ki Slovincem nikakor ni prijazen. In ta duh diha sedaj gospod Zoff z odprtimi ustmi v Slovengradcu. Posebno rad se obrača proti nemško-slovenski meji v marenberškem okraju. Morda misli, da bo s svojim dihom kar naenkrat zadušil obmejne Slovence? Toda gospod Zoff se moti. Prej bo on pobral svoja šila in kopita iz Slovengradca nego bo zadnja slovenska pesem odmevala raz radlske planine.

Občina Sv. Primoža nad Muto dela gospodu Zoffu veliko žalost, ker ima na županskem stolu narodnega Slovence. Gospod Zoff pa ima zavedne Slovence tako rad kakor mačeha pastorko. Zato se dogaja, da župan iz Št. Primoža in vodja okrajnega glavarstva iz Slovengradca ne občujeta ravno najljubeznejše med seboj. Zraven tega se še gospod Zoff vedno ni privadil tudi ostremu zraku marenberških in slovengraških gora, kajti opazuje se, da je pogosto hripavega glasu, ki ne ugaja ušesu, posebno slovenskemu ne. Vsled hripavosti pa se glasi njegov glas tako odurno, kakor kadar se zdira kak hud gospodar nad svojim hlapcem.

Župan iz Št. Primoža je bil načelnik krajnega šolskega sveta pri Št. Jerneju. Prišel je navskriž s šolskim vodjo in cela preporna reč je prišla pred okrajni šolski svet, kateremu načeluje sedaj gospod Zoff kot vodja slovengraškega glavarstva. Slovenski župan je stal torej pred gospodom Zoffom. In ta mu je začel pridgovati na dolgo in široko v nemškem jeziku o dolžnostih in pravicah krajnega šolskega načelnika. Župan je prosil, naj vsaj slovenski govori, a Zoff je rekel, naj bo tiho, kajti sedaj govori on, gospod Zoff, vodja slovengraškega glavarstva. In končal je celi svoj govor s tem, da mu je rekel, če se ne bode ravnal po njegovih navodilih, ga bode kaznoval s 50 gld. globe. Župan pa bi mu rad razjasnil celo zadevo, in zato ga je prosil, naj mu bo dovoljeno nekoliko v slovenskem jeziku govoriti, a gospod Zoff je odgovoril: Haben Sie mich verstanden? Wir sind schon fertig! Ali ste me razumeli? Sva že gotova! Kmalu potem je bila seja okrajnega šolskega sveta, in v tej seji se je določila globa 50 gld. za slovenskega župana iz Št. Primoža nad Muto. Mogoče, da se je vodja okrajnega glavarstva kje dal poučiti o preporni zadevi, a pri slovenski stranki tega ni storil. In vendar, da se resnica prav spozna, treba je slišati oba zvona.

Drugi slučaj! Nekdo je hotel dobiti pri županu od Št. Primoža nad Muto živinski list. Ta pa zahteva najprej ogledni list. Ker tega stranka ni imela, ji odreče župan, ka-

kor je postavno, tudi živinski list. In vsled tega je bil poklican na uradni dan v Marenberg. Zopet je stal slovenski župan pred gospodom Zoffom. Najprej ga vpraša visoki gospod, ali je že izročil posle krajnega šolskega načelnika svojemu nasledniku. Kajti omeniti moramo, da je bil župan tudi odstavljen od načelnštva takrat, ko se mu je določila globa 50 gld. Ker še ni potekel obrok, v katerem je bil župan dolžen odložiti svoje posle, še tega tudi res ni storil. In tako je tudi sedaj vodji glavarstva odgovoril. Na to mu odgovori gospod Zoff jako ljubeznivo: »Ako ne boste tega izročili, pridem jaz z žandarji k Vam!« Potem se je začela razprava o živinskem listu. Govoril je le gospod Zoff, in govoril je tako glasno in rabil take besede, da se mu je župan, ki je le priprosti kmet, kar čudoma čudil. Rekel je tudi, da je škoda za občino, da ima takega župana ter obljubil županu, da bo ga tudi od županstva odstavil. In zopet mu je narekel globo 50 gold. Doslej še župan ni ničesar smel govoriti v svojo obrambo. Dovedel pa je s seboj štiri može kot priče. Prosil je torej, naj vsaj ti smejo govoriti. A gospod vodja je rekel, da on ničesar ne potrebuje. Ko so moške vendar po sili hoteli govoriti, rekel jim je z močnim, čudno močnim glasom, da naj bodo tiho, da on ničesar ne potrebuje. Župan pa še vedno ni nehal in vsaj toliko je dosegel, da mu je gospod vodja stavil nekatera vprašanja. Nazadnje prosi tudi gospod župan, naj se mu obsodba na 50 gld. da tudi pismeno, da lahko vloži priziv. Toda do danes še se mu ni vročila pismena obsodba, akoravno je od iste dobe preteklo že pet mesecev.

Tako ravna gospod Zoff s slovenskimi župani. Mogoče, da bo postal gospod Zoff glavar okrajnega glavarstva v Slovengradcu, kajti pri nas je vse mogoče. Toda Slovenci si usojajo pred imenovanjem izreči vsaj jedno prošnjo. Naj se gospodu Zoffu v dekretu ostro zabiči objektivno občevanje s strankami in ako mogoče, naj se mu pošlje z dekretom vred tudi knjiga »Olikani Slovenec«.

Naše višje šole.

II.

Zadnjič smo rekli, da imamo štajarski Slovinci zahtevati gimnazij s slovenskim učnim jezikom v vseh predmetih, ker je prava izobrazba mogoča le v materinščini, in da tačas sinove svoje pošiljajmo v takozvane slovenske vsporednice. To misel nadaljujoč rečemo: Tudi iz drugih vzrokov proč z vspo-

rednicami, in dajte nam čisto slovenski gimnazij!

Ker se učijo na slovenskih vsporednicah ravno tisti predmeti nemški, za katere je treba nemškega jezika uže prav dobro znati, da se učitelj razume, mora se pri vsprejemnem izpitu od fantiča zahtevati ravno toliko nemščine, kakor da bi bil gimnazij popolnoma nemški. Stariši, zapomnite si ta stavek dobro! Dečki, ki se oglašajo za slovenske vsporednice, morajo nemški toliko znati, kakor če bi hoteli vstopiti v trdo nemški gimnazij. Kje si pa fantič more pridobiti toliko znanja v nemščini? Edino le v ljudski šoli. Torej bi se morala v ljudski šoli izobrazba duha v materinščini pri 99 učencih zanemarjati, ker je jednemu, ki namerava stopiti v gimnazij, blažene nemščine treba? Ali ni narobe svet? Držite se stavka: Izobrazba je človeku jedino le mogoča v materinščini. To velja za vsak kot sveta in za vsak narod, naj si je še tako majhen. Le za nas Slovence naj bi to ne veljalo, ker se ima naš narod pokončati in zemlja poprimiti. In sam Bog ve, kaj bi še nemške butice iztuhtale, da bi služilo prusaskim namenom. Ali ni norost, da se moram jaz Slovenec, če hočem na pr. kaj o drugih deželah izvedeti, to učiti v meni tujem jeziku, dočim leži okrog mene slovenskih knjig dovolj, v kojih se laglje, bolje in prej poučim? Za učenje najboljša in najlepša doba potrači se za naučenje nemškega jezika. Potemtakem bi moral za Nemcem zaostati. Da v resnici ne zaostanemo, zahvaljevati se imamo le naši nenavadni nadarjenosti.

Dalje. Zahtevali smo slovensko vseučilišče. Ali mislite, da se bodo na tem predavali slovenski le veronauk, latinščina in računstvo? Kdor pa hoče na vseučilišču prirodoslovje, priropisje, zemljepisje v slovenskem jeziku razumeti, moral se je poprej te predmete nekoliko let v slovenskem jeziku prav marljivo učiti. Torej če smo zahtevali slovensko vseučilišče, moramo vsaj ob enem zahtevati tudi slovenske gimnazije.

Štajarski Nemci imajo 6 gimnazijev; 2 v Gradcu, po jednega pa v Ljubnem, v Mariboru, v Ptuj in v Celju; mi Slovenci, ki nas je polovico od onih pa nič. Po številu torej, da tudi po davku, ki ga mi Slovenci plačujemo za te gimnazije, pripadala bi nam dva, dočim bi Nemci še vedno imeli štiri; sicer pa bi naša dva bila mnogo bolje obiskana, nego nemški.

Namen našega razmotrivanja o gimnazijah naj še bralcem svojim nekaj poročamo, kar peklensko zlobnost Nemcev prav osvetljuje. Sicer smo to slišali le iz ust; ali

Medtem dospejo Bihara Susa in njegova spremljevalca do poveljnikove palače, kjer so bili takoj sprejeti. Poveljnik gre maronitskemu predstojniku nasproti in ga pozdravi s pretirano prijaznostjo. Nato reče Bihara Susa Maronu, naj pove vse, kar je v zadnjem času doživel. Maron pripoveduje natančno in Ali pritruje njegovim besedam. Turek zvesto posluša in mnogokrat pogleda predstojnika hoteč izvedeti, če on veruje ubežnikom ali ne. Pa tudi Bihara Susa opazuje Turčina in spozna, da njegovo zvito oko ježno pogleduje Marona. Ko Maron konča, se nezvesti Turčin porogljivo zasmeji rekoč:

«O tem mi še ni nič znano. Tega ne morem verjeti. Ako bi pa bilo res tako, kakor pravita Maron in Ali, potem ponovim le, da se Maronitom v Deir el Kamaru ne bode nič zgodilo. Jaz jih bodem s svojimi četami pred vsakim napadom branil. Samo to svetujem Maronitom, da se naj sami nikakor ne branijo, kajti to je moja stvar. Jaz vam prisežem pri bradi našega preroka, da se ne bode nihče dotaknil življenja in premoženja kristjanov.»

Ko poveljnik slovesno govori zadnje besede, se zasliši od daleč strel in glasno vpitje. Zdjajci vstopi turški častnik in sporoči, da so Druzi obkolili in napadli mesto. Bihara Susa se prestraši in takoj odide s svojima

spremljevalcema. Turškemu poveljniku pa še zakliče: «Zdaj izpolnite svojo obljubo!» Vsi trije hitijo domov, kjer je bilo že mnogo Maronitov zbranih. Bihara Susa jim naznani, kar mu je s prisego obljubil turški poveljnik, ter jim pove, kako morajo ravnati.

Med tem zve Maron, da mu je mati zbolela, in takoj gre v njeno sobo. Tam poklekne k postelji bolane matere in jo prime za blede roko rekoč:

«Mati, mati! Ne umri! Prosi Boga, da ti še da živeti! Kaj bode z nami, ako ti umrješ!» Bolnica odpre svoji trudni očesi, potegne Marona k sebi in reče:

«Pomiri se, moj sin, jaz še ne bodem umrla. Bog mi je poslal bolezen, da morem boljše moliti za Vas in uboge kristjane. Kaj pa Vam je odgovoril turški poveljnik?»

Maron kratko vse pove materi in ji tudi sporoči, da se je boj z Druzi že začel. Ko bolnica to sliši, se takoj vzdigne in reče: «Maron, poklič hišnega gospodarja, jaz moram z njim govoriti!»

«Mati, bodi mirna in čuvaj se,» prosi jo Maron.

«Ne, ne, moj sin! Izpolni takoj mojo željo, kajti tu gre za življenje več tisoč kristjanov.»

Maron gre, dasiravno nerad, in v nekatere trenutke že stoji Bihara Susa ob po-

stelji bolane udove. Ta ga prosi, naj se nikar ne zaneše na obljube turškega poveljnika. Tudi v Sidonu niso turške oblasti in vojaki branili kristjanov, temuč so jih še celo pomagali moriti. Edina rešitev za Maronite je v tem, da se pogumno in vztrajno branijo in bojujejo. Tega se najbolj bojijo Druzi, ki kažejo svoje junaštvo in svojo grozovitost le pri morjenju slabih žen in otrok. Predstojnik naj torej krščanske može navduši za boj. Bihara Susa zre nekaj časa ob tla, potem pa reče: «Vi imate prav. Pa ali ne bom s tem razdražil turškega poveljnika, ki nas hoče varovati le pod tem pogojem, da se sami nič ne branimo?»

«Pustite Turčina v miru,» nadaljuje bolnica, «ne zaupajte mu, dragi moj. On vas hoče čisto gotovo pogubiti.»

«Pa kdo bi naj nas potem branil, ako nas Druzi napadejo z veliko močjo?» vpraša predstojnik,

«Pošljite na tihem v Bejrut poslanca h grškemu, francoskemu in angleškemu konzulu. Morebiti vam ti dobijo pomoč pri paši.»

Predstojnik se zahvali udovi za dober svet ter odide, da bi ga takoj izvršil. Med tem se je bil okoli mesta vroč boj.

(Dalje prih.)

resnična bode bržkone. Ptujski prusaki so deželno vlado prosili, da se njim njihov polgimnazij razširi v popolnega. Gimnazij v Ptujju je namreč deželni. Kar so prosili, se njim je seveda dovolilo, dasi nemških dijakov v Ptujju skoro ni. Ta razširjatev pa bi deželne stroške, ki so uže itak preveliki, še znatno povečala. Zatorej bi dežela rada jednega izmed svojih gimnazijev odstopila državi, in pričakovati bi bilo, da država prevzame kar gimnazij ptujski, ker bi to delalo najmanj sitnosti. Ali naši štajarski prusaki delajo z vsemi štirimi na to, da bi država prevzela gimnazij v Ljubnem na Zgornjem Štajarju, ki je tudi deželni. In zakaj? Ker se uže naprej boje, da bi vlada v Ptujju kedaj naredila slovenske vzporednice, dočim bi takih na gimnaziju ljubenskem seveda nikoli ne bilo treba. Od deželne vlade pa se ni bati, da bi kedaj v nemškem gimnaziju dovolila tudi jedno slovensko besedico. Na Dunaju nas Slovence črtijo, v Gradcu pa še desetkrat bolj. Ptujski prusaki bi seveda ne imeli nobene škode, če bi se nam Slovencem kedaj dale vsoporednice; ali to za nje za prusake sploh ni merodajno, ampak merodajno je jedino le smrtno sovraštvo do Slovencev.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Ko so se zadnje dni naši in ogrski ministri vnovič pogajali o nagodbenem vprašanju, pokazalo se je veliko nasprotje med nazori našega in ogrskega ministerskega predsednika. Zato vedo nekateri listi povedati, da bosta oba kmalu odstopila. Imenujejo se jima že nasledniki. V Avstriji pride po njih mnenju do krmila nemški liberalec Chlumecky, na ogrskem pa grof Julij Andrassy. Verjamemo, da se je pri zadnjih poganjanjih pojavilo nasprotje med ministerskima predsednikoma, a gotovo se to ni zgodilo šele sedaj prvo krat. Zato pa so vse vesti o odstopu in naslednikih gotovo samo izrodki živahne časniškarske domisljivosti.

Štajersko. Nemški advokati na Spodnjem Štajarju se bojijo advokatske zbornice za Spodnji Štajar, za katero so prosili naši slovenski odvetniki. Zato so že vložili pri pravnem ministerstvu ugovor. Ministerstvo je izročilo ta ugovor odvetniški zbornici v Gradcu, da naj izreče o njem svoje mnenje. Ker je graška zbornica docela nemška, izrekla se je, da je ugovor opravičen in zahteva slovenskih odvetnikov neosnovana. Od nemško-nacionalne odvetniške zbornice tudi nikdo ni družega odgovora pričakoval. Kolikokrat pa se tudi zgodi, da bi bili avstrijski Nemci nam Slovencem pripoznali katero naših pravic?

Koroško. V nedeljo dne 21. t. m. je poročal preč. g. drž. posl. Lambert Einspieler katoliškim nemškim volilcem v Malem Št. Vidu. Nasprotni listi so že dolgo prej hujskali zbog tega shoda in liberalni nacionalci so se dogovorili, da pridejo na shod in da posl. Einspielerja niti govoriti ne pusté. Res prišlo jih je celo krdelo, Schönererjanci, nacionalci in socijalni demokratje. Štrena pa se jim je zmešala, ker shoda niso mogli motiti. Prišli so do besede tudi nasprotniki, a njih govornik Hinteregger jo je slabo skupil. Govoril je tudi poslanec Grafenauer o deželnem zboru. Shod je napravil dober utis.

Vnanje države.

Rusija. Ves svet govori in piše te dni o ruskem carju. Kajti mladi cesar predlaga po svojem ministru za vnanje stvari, grofu Muravijevu, vsem vevlastim, da se snidejo na posvetovanje o razoroževanju. Bremena, katera nalagajo vojaški stroški davkoplačevalcem, postala so neznošna. Vse države so to že delj časa uvidevale, a oboroževale in povečevale so svoje

vojaštvo vedno nadalje. Sebah je ruski car zaklical, da je oboroževanje dospelo do vrhunca in da treba misliti na razoroževanje in trajni mir med narodi. V to svrhu predlaga posvetovanje med vevlastmi. Mirovni klic ruskega carja, ako bo spremljan od uspehov, bo postal mejnik nove dobe za svetovno zgodovino.

Turško. Na Turškem so se pričeli podivjani mohamedani znova gibati. V dveh krajih so napadli krščanske Armence in jih več sto poklali, večinoma žena in otrok. Poseči bodo morale vmes zopet vevlasti.

Cerkvene zadeve.

Nova sv. maša v Rušah.

Letos smo obhajali 15. avgusta veliko cerkveno slovesnost v Rušah, namreč novo sv. mašo, katero je daroval č. g. Roman Skerbs, rojak smolniški in sorodnik smolniških Glaserjev, kajti njegova babica je bila sestra vč. g. kanonika Glaserja. Preteklo je že devet-inšestdeset let, odkar smo zadnjekrat obhajali primicijo domačina, ravno imenovanega sorodnika, kanonika Glaserja.

Veličastno se je razvila cerkvena slavnost. Moški zbor domačih ruških pevcev zapel je krasno pesmico »Novomašnik bod' pozdravljen« od Försterja in pričela se je sveta maša s poklicem »Veni sancte Spiritus.« Pridigoval je vč. g. kanonik dr. J. Križanič, kateri je s krasnimi besedami opisal duhovniški stan ter v nemal vernim ljubezen do dušnih pastirjev. Med službo božjo je pel domači moški in mešani zbor pod vodstvom g. Alojzija Majcena mašo, komponirano od istega gospoda. — Po sv. opraviilu zapustili smo hišo božjo ter se napotili v lepo pripravljene in okiňčane prostore sobane gosp. M. Sernca. Zabava je bila prijetna. Okolo 2. ure popoldan pri lepem vremenu vrnili smo se na Smolnik k Hlebičevim, kjer je č. g. novomašnik s kratkim in jedratim govorom pozdravil goste in jih vsprejel k mizi z besedami: »Pridite vsi k meni v imenu Gospodovem.« In potem se je začela živahna zabava med gosti. Veselo je bilo bivati med vedno prijaznimi in šaljivimi Smolničani. Prehitro so nam potekli dnevi veselja in radosti.

Sv. misijon v Jarenini.

Izredno veseli dnevi za nas Jareninčane so bili dnevi od 7—15. avgusta, ko smo imeli sv. misijon. Vodil ga je veleč. g. Fran Kitak iz Celja, pomočnika sta mu bila č. gg. Vinko Krivec in prof. dr. Alojzij Nastran iz Gradca. Začel se je z naukom in spovedjo za šolsko mladino v soboto dne 6. avgusta popoldne. Vsak dan so bile tri pridige: v jutro ob pol 6 uri, ob 10. in ob 6 uri zvečer. Sklep sv. misijona je bil na praznik Device Marije Vnebovzete, zaščitnice naše župnije.

Najlepši sad tega sv. misijona je ustanovitev Marijine družbe za mladeniče in dekleta. Po dotičnem nauku g. gosp. Krivca je takoj pristopilo k tej družbi 130 mladeničev in 230 deklet. Od te družbe pričakujemo veliko sreče in blagoslova božjega. Naj bi ga zato ne bilo mladeniča, ne deklice, ki bi ne bila vpisana v prelepo družbo Marijinih otrok!

V spovednici sta nam ves čas svetega misijona pomagala velečast. gg. Meznarič od Spodnje Sv. Kungote in tukajšnji vpokojeni župnik Fišer, pa prišli so tudi vrli sosede od Sv. Jakoba, Sv. Marjete, iz Šentilja in tudi nekateri iz Maribora. Hvala srčna vsem za pomoč! Hvala iskrena tudi za vzveličanje Jareninčanov gorečemu gospodu župniku, ki so nam oskrbeli sv. misijon! Vam pa, č. gg. misijonarji, poplačaj z nebeškim plačilom ljubi Bog ves Vaš obilni trud in vso gorečnost, mi Vam je nikdar ne moremo povrniti! Pač pa bomo Vaše zlate nauke v svojih srcih ohranili, se po njih ravnali, pa tudi

Molili bomo za Vas;
Vi pa za reve nas molite,
Čez leto dnij pa zopet k nam
Z veseljem semkaj prihitite!

Gospodarske stvari.

Nekaj črtic o sadju.

Kar se tiče okrajev spodnoštajarske dežele, torej naših slovenskih pokrajin, nam je ljubi Bog letos podelil še precej sadja. Imamo nekaj hrušek, za silo sliv ali češpljev, pa tudi jabolk nam ne primanjkuje. Vsaka vejica in vsako grmičje je kolikor toliko obloženo. Zvečer se že sliši, kako veselo ljudje tolčejo in si delajo iz sadja sladko ter zdravo pijačo tolkec, mošt ali jabolčnik, kakor jo nekateri imenujejo.

So namreč nekatera vrsta jabelk, ki malo poprej dozori, kakor na pr. Šentjakobence, katerih razločujemo dve vrsti, sladke in kisle, ki jih otroci že okoli sv. Jakoba radi pobirajo ali pa Šentlovrenke, ki okrog sv. Lovrenca dozore. Sicer pa je ljudstvo mnenja, da je vsako sadje, ki po sv. Lovrencu odleti, dobro za mošt.

Ker imamo torej letos nekaj sadja, kako bi ga naj porabili, da bi imeli kolikor mogoče lep dobiček? Naj li prodamo jabolka ali jih porabimo za mošt ali jih posušimo? Tako se vpraša marsikateri kmet. Jaz pa mislim, da je najboljša, ako se držimo vsega tukaj naštetega.

Vinska trta nam je sedaj na velikih mestih odrekla. Nekdaj tako lepe in slovite Slovenske gorice so skoraj suhe. Pred leti bogati vinski kraji od Rajhenburga do Brežic in Bizeljskega le polagoma okrevajo. Veselo petje kopačev in trgačev je izginilo. Kjer so bile nekdanj gorice, so sedaj revne njive, travniki, tu in tam tudi sadunosniki. Ker nam torej sladke vinske kapljice primanjkuje, moramo gledati na drug način, da si pridelamo za gospodarstvo potrebne pijače. In ta način je, da si naredimo dovolj dobrega sadjevca. Kako naj tega pridelujemo, da bo okusen in trepežen, hočem danes le samo na kratko omeniti, ker moj nam je sedaj le samo ta, da se odločite si narediti toliko pijače — namreč, kateri imate sadje — da boste izhajali ž njo dve ali tri leta, ker ne vemo, ako nam ljubi Bog tudi drugo leto da prirasti kakšen pecelj.

Ni sicer moj namen odsvetovati, da bi se ne prodajalo sadje, naj le svet zve, da ima slovenska dežela žlahtno sadje — sevnisko-brežka jabolka so že sedaj na dunajskem trgu znana kot najbolj okusna — ampak da bi ljudje gledali najbolj na svoj dobiček. Prekupci se že oglašajo ter plačujejo kg. po 4 kr. To je že nekaj, ker kmet mora imeti krajcarje za davek, obuvalo, obleko in drugo domačo potrebo.

Ako spravljate sadje za mošt, odpravite vse piškavo in gnjilo, ker gnjiloba najpoprej pokvari dobro pijačo. Da bi se jabolka na prostem kar na kupe sesipala in potem iz kupa grebla, ter tolkla kakor imajo nekateri navado, ne da bi se poprej prebrala, nikakor ne kaže, in tega tudi pameten gospodar storil ne bode. Kaj takšnega se ne sme storiti. Gnjloba in listje naj se odstrani, boljša jabolka naj se stolčejo, ker ta bodo dala najokusnejši mošt, ki bo tudi par let trepežen, slabejše sadje pa se naj zopet skupaj stolče, ter ta mošt sproti porabi, ker navadno ni trepeč, v začetku pa je prav okusen in se tudi od boljšega ne razločuje. Dobro je, ako se ločijo hruške in jabolka. Sladka jabolka se pa pri nas navadno ne porabijo za mošt, ampak ta rajše posušimo, ker se po zimi marsikaj rabi za pod zob. Seveda marsikaterokrat tudi ne kaže, vse tako strogo ločiti, ako namreč nimamo toliko hrušek, da bi se splačalo, jih ločiti od jabolk. Doma bo tudi mešanica dobro ugajala. Najbolj seveda se mora gledati na snažnost, da ne boste, kakor sem že omenil, mešali gnjilobo

in listje, ali pa, da bi spravljali pijačo v pokvarjene in plesnive sode. Plesnivost pokvari pijačo, škoduje pa tudi zdravju. Dobra pijača najde kupca, slabe pa ne bode pila tvoja družina, pa se je tudi ti ne bodeš veselil. Kar se sodov tiče, vam hočem še pozneje nekaj besed spregovoriti.

Kolikor pa hočete sadja prodati, glejte, da se ne obtočite in pokvari. Poškodovanega sadja kupci ne vsprejemajo ali pa le bolj po ceni. Kar se tiče spravljavanja sadja, prosim Vas, ne pokvarite preveč vejevja in mladik, ker na takšen način drevje drugo leto ne more zopet obroditi.

Za danes naj bo dovelj. Namen teh vrstic je, vas kmete vspodbuditi, da si naredite kolikor mogoče veliko sadne pijače, ker ako imate za doma te dovelj, bodele lahko prodali vinsko kapljico, ki bo letos, kakor sedaj kaže tudi dobra in bo imela svojo ceno. Naredite si pa tudi dobro, čisto, snažno in zdravo pijačo, katero bodele radi pili sami in katere bodo tudi prijatelji veseli. Osnajte sadje, osnajte pa tudi sode. Kolikor pa mislite sadja prodati, glejte, da bo nepokvarjeno, ker takšno bo našlo vedno kupca, ki ga bo dobro plačal. Vedno pa glejte na svoj dobiček, ter si naredite letos doma dovolj pijače, da vam ne bo treba v slabih letih drago plačevati kakšne mešanice, ki vam pokvari zdravje. Torej še enkrat, preskrbimo si dovolj dobre in zdrave sadne pijače.

Sejmi. Dne 3. sept. v Št. Ilju v Slov. gor., Račah, Poljčanah, na Planini, v Brežicah. Dne 4. v Št. Ilju v Slov. gor. Dne 5. v Št. Lovrencu pri Celju, Rečah, Zibiki, pri Mariji Tinjski, Mozirje, Kamnici, Vuhredu, Mariboru na levem in desnem bregu Drave. Dne 6. v Št. Vidu pri Ptuj, Radgoni. Dne 7. v Vojniku, Št. Jedrti nad Laškim, v Lučah, Slivnici, Dobju, na Svetih gorah, v Imenem, Kapelah, Gornjemgradu. Dne 9. sept. na Spodnji Polskavi in v Apačah.

Dopisi.

Rajhenburg. (Volilski shod.) Na stotine vrlih slovenskih mož se je zbralo dne 28. avgusta t. l. v prostorih g. župana Unschulda, da sliši poročilo svojega deželnega in državnega poslanca č. g. Žičkarja. Niti velika cesarska slavnost v Krškem, niti rosno nebo ni odvrčalo volilcev od shoda. Predsednikom shoda bil je izvoljen župan stolovniški gospod Anton Kunej, ki je v krepkih besedah pozdravil volilce in poslanca, rajhenburskega rojaka. Nato je povzel besedo gosp. poslanec. Povedal je, da danes že 18krat poroča letos, preostanejo le še 3 sodnijski okraj, kjer še ni poročal. Hvaležno in priznalo spominja se gospoda cesarskega svetnika Jermana, ki je bil njegov prednik kot deželni poslanec. Potem poroča obširno in temeljito o svojem delovanju v deželnem zboru. Poda sliko zadnjega zasedanja, našteva krivice, ki se godé Slovincem, ki tvorijo tretjino štajerskih prebivalcev, kaže trud svoj in tovarišev, da bi slovenskim volilcem priborili vsaj nekaj drotin. Pa le malo so dosegli; važne predloge o brezobrestnem posojilu vinogradnikom, o poldnevem šolskem poduku i. dr. je vrgla nemška liberalna nacionalna večina pod klop.

Potem poroča g. poslanec o državnem zboru. Razloži svojo in tovarišev izvolitev v zbornico, o delovanju pa ne more govoriti, ker je bilo neomogočeno po divji obstrukciji nemških razgrajacev. Ker je videl, da ne more v zbornici do besede, potrkal je z zasebnimi prošnjami pri posameznih ministrih. Naposled raztolmači gospod poslanec našo nagodbo z Ogrsko, govori o krivicah, ki se nam godé v uradih, posebno pri deželnem nadsodišču v Gradcu in končno pozivlje volilce, naj se oklenijo vrlih narodnih društev «Naša straža» in «Družbe sv. Cirila in Metoda». Poldrugo uro trajajočemu, tehtnemu in dobro

premišljenemu poročilu je sledilo burno odobravanje in krepki živio-klici, ki so se ponavljali, ko se je gospod predsednik zahvalil gospodu poslancu in mu izrekel popolno priznanje in zaupanje.

Nato stavi in utemeljuje domači gospod kaplan še tri resolucije: 1. o slovenskem vseučilišču v Ljubljani, 2. o slovenskem nadsodišču v Ljubljani in 3. o slovenskem uradovanju državnih uradnikov. Končno razloži pomen cesarjeve petdesetletnice in papeževe šestdesetletnice, ter prosi od zbranih pooblastila, da se cesarju in papežu primernim potom izrazi udanost in zvestoba. Navduševalnim besedam sledilo je tudi navdušeno pritrdjenje. S tem je bil volilski shod, ki se je vršil v najlepšem redu, skončan.

Zreče. (Slavnost.) Mi Zrečani, prebivalci ob prvih valovih reke Dravinje, mi sicer ne spregledamo menda nobene priložnosti, ki nas spominja na slavno hišo vladarsko, ali tako slovesno, kakor letos, se še v naši dolinci pač nikdar ni praznoval spomin na rojstveni dan svetlega cesarja.

Začetek cesarjevanju storil se je v četrtek, ko so šolarji obhajali cesarski praznik. Poglavitna reč vršila se je pa v nedeljo, dne 21. avgusta. Že v soboto zvečer je pokanje možnarjev privabilo ljudi iz bivališč na prosto, da so obhodovali kres, ki ga je Sadek-Podgrajšek prižgal na vrhuncu Brinjeve gore. Slededečega dne se je po možnosti slovesno opravljala služba božja. In da smo obenem opravili še drugo dobro delo, v to svrhu se je v cerkvi zbiralo v podporo za nesrečne brate v okraju Sinj v Dalmaciji, kjer je dne 2. julija letos potres povzročil škode za okoli tristotisoč goldinarjev.

Popoldne po večernicah je bilo zborovanje pri gospodu Petru Dobniku. Ljudstva domačega, potem onega od Sv. Kunigunde, s Skomra in od drugod se je zbralo po neki cenitvi čez tristo oseb. Počastilo nas je lepo številno slovensko čutečih Konjičanov, posebno hvalo pa zaslužijo Čadramljani; zastopnike poslali so okraji Žiče, Loče, Prihova, celó Ruše ob severnem Pohorju, Sv. Janž na Dravskem polju, Pišce pri Brežicah.

Zborovanje pri Dobniku je priredilo novoustanovljeno politično, gospodarstveno in bralno društvo, ki so mu snovateli dali ime «Straža», češ, naj društvo »straži«, da tukajšnji Slovenci ne pridejo ob vero in narodnost, ob svoje pravice.

Na oder je stopil prvi gospod Hinko Dobnik, ki je bil duša pri snovanju današnje slavnosti. Mladi govornik je v imenu novega društva pristrčno pozdravil prislece; potem je priporočal, naj bi danes tukaj zastopana starejša društva naše mlado društvo dobrohotno vzprejela v svoje kolo; naposled je poslal svetlega cesarja-jubilarja ter poslušalce povabil, naj milemu vladarju ostanejo iskrenovdani podložniki, in v to ime se je zaklicalo trikrat: »Živio!« Godba je zasvirala avstrijsko himno, a na bližnjem griču pokali so topiči.

Slavnostni govor govoril je g. Hribar iz Celja. Narisal je žalostno zgodovino Slovencev. Mnogo krajev smo izgubili, oni so ponemčeni. «Naša straža» naj pogumno straži pravice slovenskega ljudstva. Ljubi Bog našega naroda ne bo zapustil, ako se bo vedno ravnal po geslu »Vse za vero, dom cesarja.«

Poslušalci so razlaganje poslušali z vidnim zanimanjem ter besede govornikove večkrat odobraval. Nato je sledilo vpisovanje društvenikov. Oglasilo se jih je čez 100 oseb. Odbral se je odbor, a ta si je za načelnika odločil gospoda Petra Dobnika. Dal Bog, naj bi društvo rodilo obilno dobrega sadu!

Iz Saleške doline. Neka učiteljica, po rodu slovenska Kranjica, sovraži že od nekdaj zavedne Slovence, čeravno si služi ona med Slovenci vsakdanji kruh. Da spoznavamo nam sovražne elemente, nas zelo veseli, a ob enem izrazimo tukaj javno in si za vselej prepovedujemo njeno za Slovence žaljivo vedenje napram večini našega prebivalstva. Ona služi ob enem kar dvema gospodoma ker je

prvič učiteljica na ljudski šoli s slovenskim učnim jezikom, drugič pa predstojnica otroškega zavoda, kojega je ustanovilo Slovincem sovražno društvo: «Südmark.» Udeležuje se vsakega zborovanja omenjenega ponemčevalnega društva, in čudimo se samo, da še ni postala ta oseba častni član «Südmarke» zavoljo zaslug, ki si jih je spletla nasproti Slovincem. Tudi zadnjič o priliki veselice šolske mladine, poznala se ji je huda jeza, ko je naša slovenska mladež zaorila krepki živio našemu vladarju, in ljudje so baje pravili, da bo od same jeze zbolela, ker je menda menila, da bode vpila slovenska mladina pruski «Heil» in ne avstrijski «živio.» Vprašamo samo urade, ki postopajo napram Slovincem precej trdo, kakor nam je znano od zadnjih dogodkov, zakaj se ne postopa proti tej učiteljici po primernem potu zavoljo nje-nega napram Slovincem nedostojnega vedenja? Kje je tu pravica? Če se že usliši vsaka nesramna laž velenjskih nemškutarjev, če se že reagira na vsako denunciacijo, ki dojde iz brloga velenjskih kosmačev, naj se vendar usliši enkrat želja večine prebivalstva, želja patrijotično mislečih Slovencev! Ona je dandanes med Slovenci nepriljubljena oseba, in Bog daj, da bi posnemala eksempl svojega moža, ki je »pobegnil« iz srede »hudih« Slovencev, Bog daj, da bi posnemali ta primer vsi kričači, katerim je slovenski kruh postal že preslab, in rečem Vam, dragi Slovenci, izginil bode večni prepir in postal bode vedni mir. Sapienti sat!

Iz Vojnika. Čudne reči se godijo po Vojniku. Vojniški tržani so seveda trdi nemškutarji. A zdaj jim že sega voda do brade in kmalu jim bode začela teči v grlo. V par letih bode po njih. Zato pa že zdaj iščejo zaslonbe pri socialnih demokratih. Dne 7. avgusta so namreč priredili štirje vojniški socialni demokratje, ki so zagrizeni nemčurji, že celó veselico. Na svojo veselico so vabili z besedo in z godbo, pa nič ni izdalo. Vojniški Slovenci jih niti pogledali niso, ko so se na dveh Zottelnovih vozovih pripeljali rudeči gostje iz Celja v bližino trga in po vojaško korakali v trg. Tudi ženske z majhnimi otroci na rokah so morale biti zraven. Res prave zverinske matere to, ki svoje nedolžne otročiče vlačijo na take veselice. Od Vitanja in Konjic ni prišlo nič socialističnih gostov, dasiravno so jim vojniški bratje šli dvakrat z godbo nasproti. Vse pričakovanje je bilo zastoj! Veselili so se po svoje. Pili so, govorili, zabavljali, kričali in vpili, posebno ko so se zvečer odpeljali zopet domov. Tako zna le mokraska druhal! Slava pa bodi zavednemu ljudstvu vojniške župnije, ki se ni dalo premotiti zapeljivi muziki, ter je ponosno preziralo rudečo druhal, ki je prišla sejat pogubo med njega. Le tako naprej!

Mikavno pa bode tudi širnemu svetu zvedeti otročarije vojniških nemškutarjev. Dne 18. avgusta je bila povodom rojstnega dne cesarjevega v farni cerkvi slovesna sveta maša, katere se je udeležila vsa mladina in mnogo vernega ljudstva. Pogrešali pa smo pri sv. maši prusaške nemškutarje iz trga. Kje pa so bili? Šli so k Novi Cerkvi k sveti maši. Doma so namreč hoteli imeti v podružnici posebno nemško opravilo. Ko se jim to ni posrečilo, zapustijo domačo faro in cerkev, ki je skoraj nikdar ne vidijo od znotraj, ter gredo v sosedno faro, da bi novo cerkovsko pobožno ljudstvo nekoliko vzpodbudili s svojim lepim vzgledom in s svojo gorečnostjo! Še celo nemške šolarje so bojda nameravali gnati seboj, vendar so si še o pravem času premislili. No, mi se nismo jokali za njimi, ker smo navajeni jih pogrešati v domači cerkvi! Vendar pa so pokazali gospodje s tem izletom, koliko da je »Nemcev« v Vojniku. Po mnogem prizadevanju in silnih prošnjah so jih toliko nabobnali skupaj, da je dalo Stallnerju, ki jim je bil na čelu, častno spremstvo šestero vozov, v katerih sta sedela po dva udeleženca pomenljivega izleta, navadno moški in ženska. Vojnik šteje torej okroglih 15 pravih nemškutarjev in

nemškutaric. Zatorej se jih, vrli slovenski volilci, pri prihodnjih volitvah nikar ne ustrašite, temveč pogumno poskusite raznesti nemčursko gnezdo sredi samega slovenskega naroda!

Iz Vitanja. (Volilski shod.) V Paki pri Vitanju se je obhajala predzadnja nedeljo, dne 21. t. m., prav lepa slovesnost. Državni in deželni poslanec, č. g. J. Žičkar je poročal svojim volilcem o državnem zboru in orisal s krepkimi potezami, kako se je morala državnozborna večina boriti pod vlado Badenijevo, Gaučevo in Thunovo proti nasilstvu in nedostojni surovosti nemških nacionalnih kričarjev, ki so preprečili vsako plodonosno delovanje zbornice. Celo ugodne vladne predloge o odpravi desetka pri prepisovanju zemljišč, časniškega in koledarskega koleka se niso na veliko škodo, posebno kmetskega stanu, mogle vsprejeti. Slovenski poslanci so edino po zasebnih potih kaj malega dosegli. S posebnim zanimanjem smo poslušali, ko nam je č. g. poslanec dokazal s številkami, kako krivična je naša nagodba z Ogri, in posebej še, ko je pokazal na statistiki francoskega naroda, kako pogubno upliva brezverno šolstvo na нравno življenje naroda.

Med burnim odobravanjem so sklenili zbrani volici resolucije zavoljo ustanovitve vseučilišča in deželne nadsodnije v Ljubljani, zavoljo slovenskega uradovanja s slovenskimi strankami pri sodnijah, posebej še v Konjicah, in so obsojali najstrožje zahtevanje zbranih nemških učiteljev v Brnu, da se odpravi iz ljudskih šol vsak verski poduk.

Pri tem shodu se je zopet jasno pokazalo, koliko premore navdušena, živa beseda. Vsi občani iz Pake bodo č. g. poslancu hvaležni za ta shod.

S tem shodom je bila združena svečanost v proslavo jubileja presvitlega cesarja in Njih svetosti papeža. Č. g. Franc Hlastec je opisal v poljudnih besedah delovanje našega milega vladarja. Priprost kmet, g. Verčnik je proslavljal navdušeno našega papeža Leona XIII.

Dobro je še govoril kmet Vivod, po domače Friškovec iz Št. Florijana. Domači pevci so se marljivo vezbali za to slavnost in so pokazali, da se da tudi z majhnimi močmi doseči lep vspeh. Posebna hvala gre spretnemu organistu g. A. Pokliču, ki bo gotovo skrbel, da se bodo vršile odslej vsako nedeljo redne pevske vaje. Svečanost je povzdignil dokaj umeteljni ogenj, katerega je oskrbel tukajšnji vrl narodnjak. Vsem prirediteljem lepe slovesnosti srčna hvala!

Razne stvari.

Domače.

(Imenovanje.) Naš rojak, dr. Fran Mešič, je imenovan profesorjem na učiteljsku v Ljubljani. Častitamo! — Dvorni kapelan na Dunaju, preč. g. dr. Fran Sedej, je imenovan kanonikom v Gorici.

(Cesarsko slavnost) obhajali so v nedeljo tudi učenci nemške šole v Brezicah. Odvedli so jih pa že pred popoldansko službo božjo v Hrastince, ker bi bojda sicer cerkveni zrak otrokom na pljuča vdaril.

(V Rajhenburgu) se postavi bronast spomenik na mramornatem podstavku v spomin cesarjevega jubileja.

(Sveti misijon) so imeli v Koprivnici in na Vidmu. — Tudi pri Svetinjah blizu Ljutomeru se je obhajal sv. misijon. Vodili so ga č. gg. Janez Macur, A. Kovalek, Fran Kitak, dr. A. Nastran. Misijonski križ je blagoslovil mil. g. dr. Iv. Križanič.

(Shod katol. slovenskega političnega društva na Teharjih) zadnja nedeljo je bil močno zanimiv in poučljiv. Gosp. dr. Karlovšek je krasno govoril o mirovnem sodišči, katero se namerja ustanoviti; g. I. M. Kržišnik je dokazoval, kako potrebno je, da se uvede kmetska zadruga; g. Rebek je pa poudarjal, kako delujmo, da postanemo

Slovenci pravi in celi gospodarji na svojej zemlji. Žal, da mnogo takih ni prišlo poslušat, katerim bi se spodobilo in jim koristilo!

(Pri Sv. Duhu na Ostrem Vrh) je podučiteljska služba v »Gospodarju« in »Popotniku« zopet razpisana. Ugodnosti je dovolj, ki morejo napotiti mladega človeka, prositi za to mesto. Slovenska šola ob nemški meji je neobhodno potrebna slovenskega učitelja, ljudstvo je ljubeznivo in željno pričakuje novega učitelja, zrak je zdrav in dasi v planinah, življenje jako ceno. Vsled ravno došli listin od slavnega deželnega šolskega odbora bode tudi nadučiteljsko mesto že v teku meseca septembra t. l. razpisano.

(Šolske vesti.) Za nadučitelja v Lehen pri Ribnici pride nadučitelj pri Svetem Duhu na Ostrem Vrh, Srečko Majcen. Za nadučitelja k Novicerkvi pri Ptuj pride nadučitelj v Lehen pri Ribnici, g. Jakob Kopič; za učitelja v Rečico pride g. Lov. Serajnik ml., do sedaj podučitelj v Prihovi; za učitelja v Kostivnici g. Ivan Šebak, do sedaj podučitelj v Črešnjevcu; za učiteljico k Sv. Barbari v Halozah pa gospdč. Izabela Sark, dosedajna podučiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Stalnim podučiteljicam sta imenovani gospici Ida Božič, do sedaj v Kostivnici za Griže, Ivana Novak na svojem mestu v Galiciji in Ludovika Lackner-Jannach v Razvanju. — Z običajno odpustnino stopila je v pokoj podučiteljica v Trbovljah, gđc. Antonija Sterle. Za učiteljico ročnih del imenovani sta Berta Kožuh za Sv. Martin na Pohorju, Emilija Jager za Studence pri Mariboru. — Učiteljica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, Melanija Sittig, je dobila mesto učiteljice na c. kr. ljudski in meščanski šoli v Pulju. Začasni podučitelj pri Sv. Martinu blizu Vurberga, Avg. Achitsch, je premeščen k Spodnji Sv. Kungoti. Gđc. Olga DeFranceschi, podučiteljica pri Sv. Bolfanku pa je dne 17. t. m. v Šturiju pri Ajdovščini umrla. N. v m. p.!

(Na primiciji) č. g. Agreža v Pišecah se je nabralo 10 gld. za jubilejno kapelo slovenskega planinskega društva pod Ojstrico.

(Obiranje hmelja v Savinjski dolini) se bliža svojemu koncu. Vse se je gibalo po njivah staro in mlado. Komaj pedenji dolgi dečaki so ga obirali po cel dan. Kupčija je dozdaj precej dobra, agentje hodijo od vasi do vasi. Plačuje se po 1 gld. 20 kr., prima celo po 1 gld. 25 kr. kilo.

(Smrtna kosa.) Umrla je pri Svetem Duhu na Ostrem Vrh gospa Marija Gaube, po domače Ropič. Naj v miru počiva blaga pokojnica!

(Odvetnik dr. Anton Brumen) želi, da popravimo dopis iz Ptuja v predzadnji številki resnici na ljubo v toliko, da on ni nasprotnik nedeljskega počitka kakor dr. Tomaž Horvat, ampak da je za delni nedeljski počitek kakor ces. kr. notar g. Simon Ožgan.

(Utonili) sta v četrtek dve deklici v Savi pod brežkim gradom. Starejša hotela je rešiti mlajšo a tudi ona je našla grob v valovih.

(Iz Celja.) Po širni Sloveniji prirejajo se letos slavnosti v proslavo 50letnega vladanja našega cesarja Frana Josipa. Tudi v Celju priredili smo bili Slovenci enako slavnost, koje se je udeležilo razun nas mestjanov ogromna množica okoličanskega ljudstva in lepo število gostov iz cele slovenske Stajarske, kakor tudi iz drugih krajev. Natančne popise te znamenite in redke slavnosti prinašali so razni slovenski in celo nekateri nemški časniki ter lepo opisavali veliko navdušenost, ki je vladala pri tej slavnosti kot izraz odkritosrčne ljubezni in vdanosti, koji gojijo Slovenci napram svojemu osivelemu vladarju. Edino naši celjski izvoljenci, ki delujejo le na povečanje Prusije, niso imeli lepega očesa za nas in našo slavnost. Da, še več! Skušali so na vsak našin preprečiti to slavnost. Zato so najprej naglašali, da je ta slavnost velika provokacija, ki bode celjsko »plemenito kri« tako razburila, da bode prišlo do groznega boja. Ker njim pa tega nihče

ni verjel, spravili so po konci vso tisto druhal najnižje vrste, ki vam za frakel šnopsa stori vse, kar zahtevate; in obljubili so nji dosti pijače, ako bode ravnala, kakor se nji bo zapovedalo. Ko je pa prišla slavnost, spustili so jih kakor priučene pudlne, da so metali v Slovence kamenje, s črnim napolnjena jajca, hudičevo olje in delali druge nespo-dobnosti; pa tudi sami so pridno pomagali, češ, zdaj pa vidite Slovenci, kako ste nas razjezili. Kaj je neki privedlo naše Nemce do te slepe jeze? Nič druga, kakor spoznanje, da s Slovenci se ne bo dalo več tako pometati, kakor svoje dni in da ti hočejo biti na svoji zemlji sami gospodarji. To njim je pričala zlasti ogromna udeležba okoliškega ljudstva in posebno so jih ostrašili mnogoštevilno zastopani kmetski fantje, ki so s širokimi trobojnicami čez prsa skupno prihajali iz različnih krajev, da pokažejo na slavnosti udanost do cesarja in ob enem ljubezen do svoje domovine. Videli so, da se naše ljudstvo zaveda svojih dolžnosti in da hoče to pokazati tudi javno, naj si bo to našim nasprotnikom prijetno ali ne. Splavalo je Nemcem zopet precej upanja na nemško Celje po Savinji.

(Celjski junak Oechs.) Kakor smo že poročali, se je Viljem Oechs pri zadnji celjski slavnosti tako odlikoval, da je bil od okrožnega sodišča v spremstvu orožnikov povabljen na večdnevni pogovor. Po devetdnevem bivanju pri okrožnem sodišču bil je zopet odslovljen, ker so njegovi dobri prijatelji darovali precejšnjo denarno žrtev, s katero je sedaj njegova dragocena oseba pri sodnji zavarovana. Oechs, Oechs! slabi časi se ti bližajo, pa dež za solncem mora biti, za veseljem žalost priti!

(Slovenski List) poroča v št. 47 dne 27. avg. t. l.: »Za dr. Gregoričem-Koblar. Včeraj je dobil g. Koblar od kranjskega deželnega odbora strog ukor, ker je bil sotruden pri »Slov. Listu« in ukaz, da mora izstopiti iz konzorcija »Slov. Lista« ter opustiti vsako sodelovanje pri našem listu. Dr. Gregorič in Koblar se umakneta sili. Če se bode dr. Tavčarju posrečilo uničiti na ta način naš list, danes še ne vemo.« — To je zopet korak, kateri osvetljuje pretužne kranjske politične razmere. Nam ne gre tu za dr. Gregoriča, za kurata Koblarja, ali pa za »Slov. List«, tudi se nečemo v boj kranjskih strank mešati, a v imenu politične svobode in pravičnosti moramo tako postopanje najodločnejše obsojati. Svoj čas je nemški deželni odbor gospodoval na Kranjskem in tedaj je urejeval »Slov. Narod« deželnemu odboru podrejeni zdravnik v prisilni delavnici dr. Vošnjak (prednik dr. Gregoriča) in z njim je jako radikalno politikoval ter nemški gospodi zgago delal dr. Karol Bleiweiss, a nemški dež. odbor ni padel tako globoko, da bi se bil potom disciplinarne preiskave bojeval s svojima nasprotnikoma. Tudi ko je katoliško-narodna stranka imela vodstvo v dež. odboru, nikdar ni tako postopala proti politiskim svojim nasprotnikom, kakor sedaj, ko gospoduje v deželnem odboru svobodna duša, dr. Tavčar. To je svobodomiselnost, preganjati politične nasprotnike!

(Cvet celjske intelligence.) O pri-liki lepe pevske slavnosti v Celju dne 14. in 15. t. m. odlikovali so se pred vsem celjski nemški akademiki. Že dopoldne videl si tam, kjer je celjsko barabstvo najbolj razgrajalo in nesramno postopalo proti nam, da so vodje teh dvomljivih elementov — akademiki. Največ dela so pa ti gospodje imeli po noči. Ker je bil na večer 14. t. m. prostor pred »Narodnim Domom« pod vojaškim varstvom in se torej tam ni dalo kaj posebnega prirediti, pričakovali so viteški gospodje posamezne vdeležence slavnosti pred stanovanji, da bi jih tam primerno pozdravili. Tako je na primer čakala cela tolpa s palicami in kamni dobro oborožena pred hišo, v kateri stanuje g. dr. Fran Mayer, na čelu jim »večni akademik« Karol Balogh in mlečni abiturijent Altziebler. Pred kavarno »Hausbaum«, zbi-

rališčem celjskih nacionalcev, pozdravili so akademsko izobraženi gospodje mimo vozeče se Slovence s kamni. A vkljub temu si upa nemški listič pisariti o izzivanju in izgredih od naše strani!

(Zoffovo ravnanje z nemškimi strankami). V uvodnem članku govorimo danes, kako ravna vodja okrajnega glavarstva v Slovengradcu nasproti slovenskim strankam. Zajedno se nam poroča od prijateljske strani, da omenjeni gospod zna tudi prijazen biti, ako je namreč stranka nemškega mišljenja. V njegovem glavarstvu se nahaja krčmar, ki je posilil Nemec. Godce ima vedno brez licence. Če ga občina naznani, kaznuje ga glavarstvo dosledno le z 2 gld. Ta kazen je za krčmarja jako ugodna, kajti pride mu še vedno ceneje nego prošnja z različnimi koleki. Tudi to je značilno, da se temu krčmarju dovoljuje brez vedenja občine krčmarska koncesija za zunaj hiše. Krčmar, ker je nemško-nacionalnega mišljenja, sme s Zoffom kar preko glav občinskega predstojništva občeovati. Lepe razmere vladajo v Zoffovem glavarstvu!

(Nevrjetno, a resnično.) V Poljčanah na hiši g. Ferd. Ivanuša, župana občine Pekovska vas je nabit na deski razglas o črnovojnikih v nemškem jeziku, dočim je slovenski del pripognjen k steni. Višje oblasti se tako težko preprosijo za dvojezične objave, a domačini nam še to skrivajo. Gosp. župan, to je nepostavno! Od Vas tudi tega nismo pričakovali, pa podpisano je: affichirt am 10. August 1898. Ivanuš m. p. Bog pomagaj, če se to godi na zelenem drevesu, ni čuda, da je tako malo sadu!

(V deško seminišče) mariborsko so vsprejeti izmed 86 prosilcev: J. Ahič iz Laporja, M. Barbič iz Vidma, J. Bogovič iz Artiča, K. Brezočnik iz Št. Lovrenca nad Mariborom, Fr. Janžekovič iz Št. Lovrenca v Slov. gor., K. Kranjc iz Št. Jurija ob Ščavnici, J. Lever iz Št. Martina pri Gornjemgradu, L. Mastnak iz Slivnice pri Celju, S. Medved iz Cirkovic, P. Pavlič iz Št. Lovrenca nad Mariborom, S. Petek iz Št. Marjeta niže Ptuj, J. Rajšp iz Spodnje Polskave, J. Zorman iz Sv. Trojice v Slov. gor., J. Žnidarič iz Središča.

(Župnijski izpit) delajo č. g.: J. Doberšek, Fr. Hurt, K. Kačičnik in A. Veternik.

(Premeščenje.) Gospod Radoslav Milauc, uradnik juž. žel. in podpredsednik »slov. bral. in pev. društvo Maribor«, preseli se v začetku septembra v Ljubljano. Z njim izgubi slov. društvo vrlega narodnjaka in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda marljivega sodelavca.

(Duhovniške spremembe.) Inštaliran je bil danes 1. sept. č. g. A. Šoba na župnijo Zdole.

(Iz Zagreba) nam piše prijatelj lista: Te dneve se je tukaj v samostanu č. milosrčnih sester zbralo blizo 90 učiteljic, da so opravile duhovne vajé, katere je vodil jezuit O. Kulundžić. Lepo znamenje od hrvaških učiteljic, katere se odločno pokazujejo kot krščanske vzgojiteljice in se ne zmenijo za zbadanje in zasmehovanje malovernežev.

Cesarske slavnosti.

(Iz Frankolovega) nam pišejo: V ponedeljek dne 22. avgusta 1898 l. se je vršila na Frankolovem šolska slavnost v proslavo petdesetletnice Njeg. Velič. Franca Jožefa I. izvanredno sijajno. Zjutraj ob 9. uri se je zbrala vsa šolska mladina s svojima g. učiteljema, mnogo dosluženih vojakov pod vodstvom g. Dominika Bezenška k slovesni sv. maši. Nato se je pred šolo slovesno blagoslovila v spomin jubilejne slavnosti šolarska zastava. V ginljivih besedah je nagovoril č. g. Presečnik navzoče ter jih vspodbujal in opozarjal na važnost in hvaležnost šolarske zastave. Spominjal se je največje Frankolske dobrotnice grajščakinje Alice Faber, g. prof. Bezenška in domačega nadučitelja Zupančiča, kateri je vso veselico priredil. Marsikomu porosila je solza oči. Po

tem podala se je šolska mladina in mnogo ljudstva v Frankolsko grajščino, kjer je že poprejšnji dan dobilo 43 otrok vso obleko, a danes pa vsa mladina gostoljuben vsprejem. — Tukaj priredil se je tudi otroški koncert z govori. Govorili so g. nadučitelj Zupančič in 5 otrok. Popoldan vršila se je jubilejna slavnost 50letnice Njeg. Velič. Franca Jožefa, prirejena od Frankolskega »Bralnega društva.« Proslavljali smo našega presvetlega cesarja v pozno noč z navduševalnimi nagovori in petjem. Potovalni učitelj g. Ivan Belé govoril je z znanim, dobrim uspehom o vinarstvu in sadjarstvu.

(Iz Črešnjevca.) Za šolsko mladino v Črešnjevcu se priredi 7. septembra slavnost v proslavo 50letnice vladanja našega presv. cesarja Franca Jožefa z mnogovrstnim vsprejemom. Povabljeni so vsi prijatelji šole in mladine.

(V Jarenini) se je cesarska slavnost dne 21. avgusta sijajno izvršila. V lepem slavnostnem govoru nam je g. župnik Čizek opisal svitlega cesarja kot moža pobožnega srca, plemenitega značaja in gorečega kristjana. Prav dobro je pel naš pevski zbor, kateremu sta pomagala vrla slavčka č. gg. korvikar Štrakl in kapelan Sigl. Mladenci in dekleta pa so navdušeno deklamovali domoljubne pesni. Jarenina je bila vsa v zastavah. Strelba je od ranega jutra do poznega večera pretresala hribe in doline. Zvečer pa so bile vse hiše krasno razsvetljene, do 140 lampijonov je čarobno svetilo temno noč; po hribih pa so goreli kresovi. Kaj tako veličastnega še Jarenina ni videla. Tako slovensko ljudstvo časti svojega vladarja.

(Iz Lembah.) Rojstni dan presvitl. cesarja in 50letnico njih slavnostnega vladanja smo 18. avgusta s šolsko mladino prav sijajno obhajali. Ob 9. uri je bila slovesna sv. maša, pri kateri so otroci peli. Po maši smo šli na vrt g. Robiča. Domači g. župnik pozdravi v imenu kraj. šolskega sveta navzoče ter njim razloži pomen dvojne preimenoitne slavnosti, rojstni dan presv. cesarja in 50letnica njih slavnega vladanja. Otroci so po govoru zapeli cesarsko pesem in pričela se je gledališčna igra, ktero so mladi igralci prav dobro igrali. Opoldne vsedli smo se k pokritim mizam. Lepo je bilo videti, kako so gospe in gospodične stregle otrokom, kateri so okrepani korajžno prepevali. Naj bo izrečena tukaj srčna zahvala vsem onim, kateri so količkaj pripomogli k lepi cesarski slavnosti.

(Slovenski dijaki) na Murskem polju prirede dne 4. sept. veselico v proslavo 50letn. cesarjeve z govori, deklamacijami in gledališko igro: »Sila skrivnosti.« v gostilni g. M. Lebarja v Volčjivesi pri Ljutomeru.

(Šola pri Sv. Marku niže Ptuj) priredi 11. sept. ob 2. uri popoldne na cerkvenem trgu cesarsko slavnost z gledališko igro otrok: Na Dunaj! — petjem in deklamacijami. Ob 4. uri skupni odhod v bližnji gozdiček. Tukaj ljudska veselica z zanimivim vsprejemom. Slavnost se vrši o vsakem vremenu. K prav obilni vdeležbi vabi vse prijatelje šol. mladine najljubše odbor.

(Iz Solčave) smo dobili od prijazne strani lepo poročilo o cesarski slavnosti, ki se je vršila tam 18. avg. Ker nam primanjkuje tudi takrat še prostora, naj nam bo dovoljeno, le kratko poročati o lepi veselici. Že nad predvečer so pokali topiči in raz vse hiše vihrale so zastave, posebno trobojnice. Drugi dan je bila najprej sv. maša, potem pa so odkorakali veterani in dosluženi vojaki, spremljani od mnogobrojnega ljudstva, na vas pred staro župnišče. Tam je proslavljal č. g. župnik v vznešenih besedah ljubega nam vladarja. Prečitela se je tudi udanostna brzojavka, ki se je odposlala takoj na dvorno pisarno. Ljudstvo je bilo ginjeno in navdušeno. — Tudi Solčava je bila zastopana na županskem shodu v Ljubljani po županu Radušniku in po Antonu Knezu.

(Cesarske slavnosti) so se vršile še tudi v Št. Juriju ob Taboru, pri Št. Bol-

fanku v Slov. gor., v Krčevini pri Ptuj. — Dobili smo natančnejše dopise o njih, a žal, prostora nimamo, da bi jih priobčili.

Društvene.

(Za družbo duhovnikov) so meseca julija in avgusta vplačali č. gg.: Grušovnik Adam 26 gld., Kukovič Fr. 25 gl., Menhart Jak. 10 gld. Višnar Fr. 10 gl., Slatinšek Ant. 3 gld., Korošec Anton 3 gl., Bratuša Al. 3 gld. (letn. do 1902), Kovačič Anton 2 gld., Erjavec Peter 1 gld., Simonič Fr. 1 gld., Pivec Štefan 2 gld.

(Iz Čadramain iz Oplotnice.) Dne 4. septembra po večernicah priredi čadramsko katoliško-narodno-politično-kmetovalsko društvo »Sloga« slavnost v proslavo 50letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I. v gostilni g. Založnika (pri »Štefanu«) v Oplotnici. Pri tej slavnosti nastopili bodo razni govorniki, med temi tudi g. Dragotin Hribar iz Celja o geslu »Vse za vero, dom, cesarja«. Ker bo ta slavnost ne samo cesarska, temveč tudi narodna s popolnoma slovensko zabavo, s petjem in godbo, zato pričakujemo prav obilne udeležbe ne samo domačinov, ampak tudi mnogih drugih, ki nam bodo vsi prav dobro došli. Odbor društva »Sloga«.

(Bralno društvo v Frankolovem) si je 22. avgusta izvolilo g. Dragotina Zupančiča, nadučitelja predsednikom; odbornikom so izvoljeni č. g. Gregor Presečnik, župnik na Frankolovem, č. g. Franc Ogrizek, župnik v Črešnjicah in gg. Filip Koderman, Gašper Šoster, gdč. Dragotina Lešnjak; namestnikom pa gg. Dominik Bezenšek in Jan. Gorenšek.

(»Katoliško-politično društvo za kozjanski okraj«) priredi v nedeljo 4. septembra ob 4. uri popoldne ljudski shod v Podčetrtku v gostilni g. Nik. Staroveški z naslednjim vsprejemom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Predavanje potovalnega učitelja J. Bele o vino- in sadjereji. 3. Politični položaj Slovencev, govori č. g. M. Tomažič. 4. »Vse za vero, dom, cesarja«, govori č. gosp. drd. J. Hohnjec. 5. »Ljubezen do materinega jezika«, govori č. g. Fr. Muršič. 6. Vpisovanje novih udov. 7. Nasveti in vprašanja. V Podčetrtek tedaj v nedeljo, rojaki slovenski! Uljudo Vas vabi odbor.

(Dijaški kuhinji v Ptuj) so darovali v šolskem letu 1897/98: Belšak o. Karl, minorit 10 fl., Bratuša Al., beneficijat 10 fl., dr. Brumen, odvetnik 10 fl., Cilenšek M., profesor 10 fl., dr. Horvat T., odvetnik 10 fl., Majcen F., profesor 10 fl., Moravec Fr., mestni vikar 10 fl., Menhart J., mestni kapelan in katehet 2 fl., Ožgan S., c. kr. notar 10 fl., dr. Ploi J., odvetnik 27 fl., Sedlaček J., tajnik 5 fl., Šalamon Fr., dekan in nadžupnik v Rogatu 10 fl. (Dalje prih.)

(Društvo odvetniških in notarskih uradnikov na Spodnjem Štajerskem v Celju) preosnovi se na podlagi od ministerstva notranjih zadev potrjenih pravil in sicer tako, da razširi svoj delokrog tudi na Kranjsko, Koroško in Primorsko. V kratkem se skliče občni zbor in nadejati se je, da bode društvo na podlagi temeljito razširjenih svojih pravil in obširnejega delokroga uspešneje delovati zamoglo kot dosedaj.

(Blagoslovjenje jubilejne kapelice sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico), katero je postavila savinjska podružnica »Slovenskega planinskega društva«, bode prihodnji ponedeljek, t. j. 5. septembra ob 9. uri predpoldan. V slučaju zelo neugodnega vremena pa dne 12. septembra. Taka slavnost je zelo redka, zato je opozarjamo vsakogar, posebno pa gospe dijakke na njo. Kapelica je najvišji hram božji, v katerem se bode brala sv. maša, ne le v naši škofiji, ampak v celi Štajerski. Stoji v bližini »Kocbekove koče« 1770 m visoko. Pot do kapele ni niti nevaren, niti pretežaven in lahko celo dame in otroci pridejo tje. Omenjeni dan bode bralo v kapelici več duhovnikov sv. maše.

(»Vranska Vila«) bo obhajala 8. septembra izredno veliko slavnost. Vspored: Dne 7. sept. razsvetljava trga, mirozov in podoknica kumici Filipini Schaurjevi, graščakinja na Vranskem. Dne 8. sept. zjutraj budnica. Ob 9. uri sprejem gostov. Ob pol 11. sv. maša v župnijski cerkvi. Ob 11. blagoslovljenje pevske zastave »Vranske Vile« in zabijanje žeblicev bred cerkvi. Ob 1. uri skupni obed. Ob 3. uri telovadba sl. tel. dr. »Celjski Sokol«. Ob 4. uri pevski koncert »Vranske Vile«. Po koncertu ples in prosta zabava. Vstopnice k koncertu za osebo 50 kr.

(Pri zborovanju bralnega društva v Šmartnu pri Slovengradcu) dne 28. avgusta je potovalni učitelj g. Bele govoril o porabi sadja. Potem se je vršila mična cesarska slavnost. V sijajnem govoru je č. g. Zemljčič slavil cesarja Franca Jožefa posebno z ozirom na Slovence. Domači pevski zbor nas je kratkočasil s krasnim petjem.

(Bralno društvo v Podvincih pri Ptuj) priredi v proslavo 50letnice vladanja presvitlega cesarja v nedeljo dne 4. septembra ob 3. uri popoldne veselico v gostilni gosp. Vojskovi. Vsa sosedna bralna društva in prijatelje vabi najljubše odbor.

(Zelo važen shod) sklicuje krščansko-socijalno politično društvo »Naprej« v Celju na torek, 13. septembra, ob 10. uri dopoldne v celjski »Narodni dom« s tem vsporedom: 1. a) Kako je gmotno stanje obrtnega in kmetskega delavstva, njih plača, njih potrebe, stanovanje itd. b) Koliko je njih število v posameznih krajih, kake stroke ali »branše« so. c) Kakega mišljenja so: koliko je naših, koliko socijalnih demokratov, koliko neodločnih, kake časnike beró itd. O teh točkah prosimo vse blagovoljne somišljenike vseh stanov cele naše dežele, da poizvedujejo in takrat pridite poročat iz vseh krajev

Spodnje Štajarske. Taka poročila nam bodo dala trdno stalo našemu delovanju. II. Razpravljali bodo posamezni govorniki o imenitnejših in zanimivejših socijalnih predmetih. To se bode naznanilo natanje prihodnjič. Kdor želi kaj več zvedeti ali kaj svetovati ali karžekoli, blagovoli se domeniti z g. J. M. Kržišnikom, kapelanom na Teharjih pri Celju. Somišljeniki vseh stanov, pridite še vseh strani naše dežele v prav obilnem številu! Gre se za dobro stvar, silno važno in perečo. Snidimo se, da se seznanimo ter v skupnem dogovoru razjasnimo svoje načrte in okrepimo svojo voljo za nadaljni boj do zmage v prid nižjim slojem.

(Vabilo k veselici), katero priredi bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici v proslavo 50letnice vladanja Njega Veličanstva dne 4. septembra v prostorih gostilne gospe Kreftove z govorom, tamburanjem, petjem in gledališčno igro »Bob iz Kranja.« Ker se posebna vabila ne bodo pošiljala, vabimo tem potem najljubše k mnogobrojni udeležbi. Vstopnina prosta. Odbor.

(Gospodarsko bralno društvo v Kozjem) priredi dne 18. septembra letno zborovanje ter veliko veselico z govori, petjem, srečolovom in godbo v proslavo petdesetletnice slavnega vladanja presvitlega cesarja. Natančnejši vspored objavimo o pravem času. Odbor.

(Občinski zbor Leonove družbe) dne 5. septembra t. l. ob 10. uri v knjižni dvorani semenišča v Ljubljani. Dnevni red: Ogovor predsednikov. — Poročilo tajnikovo. — Poročilo blagajnikov. — Slučajnosti. — Posamezni nasveti: o izdavanju apologetik, dr. Krek; o kulturni in socijalni zgodovini, J. Benkovič; o domači stari umetnosti, Viktor Steska, o izdanju brošuric, dr. J. Janežič. — Popoldne ob 4. uri v dvorani »Katoliškega

doma« znanstveni predavanji: 1. O kapitalizmu, dr. Jos. Pavlica. — 2. Kako se drobé Marksovi nauki, dr. Krek. Odbor.

(25letnico društvenega obstanka) obhaja učiteljsko društvo za ormoški okraj, 4. dne septembra meseca t. l. v Ormoži s sv. mašo, slavnostnim zborovanjem, odkritjem spomenika pokojnemu tovarišu g. Antonu Freuensfeldu na pokopališču, koncertom s petjem in z godbo hardeškega gasil. društva.

(Bralno in gasilno društvo v Cezanjevcih) priredi povodom cesarjevega jubileja v nedeljo 11. septembra lepo veselico. Ob 3 uri popoldne bode blagoslovljanje novega gasilnega spravišča v Cezanjevcih in potem na Kamensčaku pri Slaviču zabava.

Listnica uredništva. G. stud. phil. Davorin Majcen pri Sv. Tomažu blizu Ormoža: Tudi mi smo se začudili, da ste si dali Vinavezati tako velikega »medveda« o nemški univerzi. Toli previdni pa bi že morali biti, da prečitane naše poročilo o Vašem shodu, predno nam pošiljate »resnici« na ljubo »stvarne« popravke. Zdravstvujte! — G. dop. od Kapele in Sv. Ane: Sedaj pri najboljši volji ni bilo mogoče. Torej prihodnjič! Ostanite nam naklonjeni! — G. dop. iz Št. Marjete niže Ptuja: Pismo vsprejeli prepozno! In potem prostora nam nedostaja za tako dolga, četudi krasno pisana poročila. Ostanimo si podpiratelji in prijatelji! — Gosp. pošiljatelj popravka iz Poljčan: Od mnogih strani pa se nam opetovano zatrjuje, da je vendar bila resnična naša opomba. Mi, ki nismo bili zraven, se moramo nagibati tako dolgo na isto stran, kjer je več svedokov, dokler se nam luče meridiana clarius ne dokaže, da smo krivo obveščeni. Poklon!

Loterijne številke.

Trst, 28. avgusta 1898: 21, 24, 37, 27, 74
Linc, , , 62, 76, 21, 27, 78

Svila za neveste, meter 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. — v najnovosejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno.

G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Zahvala.

V prijetno dolžnost si šteje podpisano šolsko vodstvo izreči iskreno zahvalo vsem dobrotnikom in prijateljem šole zlasti pa velespoštovani graščakinja gospej Alice Faber, katera je največ pripomogla, da se je šolska slavnost v proslavo petdesetletnice Nj. Velič. Franca Jožefa I. tako častno in sijajno završila.

Šolsko vodstvo Frankolovo,
dne 25. avgusta 1899.

Dragotin Zupančič,
nadučitelj.

Orgljarska služba

v Črešnjah nad Vojnikom je razpisana do 15. oktobra.

Cerkveno predstojništvo v Črešnjah,
dne 26. avgusta 1898.

1-2 Franc Ogrizek, župnik.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za zobobolne v lastni hiši: vrtna ulica (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira žvečenja, ne govorenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselini narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 10-12

Razpis učiteljske službe.

Na slovenski dvorazrednici pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu se razpisuje podučiteljska služba po II. plač. razredu, s prostim stanovanjem, potrebno hišno opravo in kurjavo.

Prosilci in prosilke naj vložijo svoje redno opremljene prošnje neposredno pri podpisnem krajnem šolskem svetu vsaj do 20. septembra t. l.

Krajni šolski svet Sv. Duh na O. V. pošta Luče-Leutschach, 21. avg. 1898.

Oskrbništvo grajščine Herbersdorf

prodaja od železniške postaje Wildon na Štajarskem proti povzetju

jabolčnik

zlatorumen z izvrstnim okusom, po 6, 8, 10 in 12 kr. liter. 4

Lep zaslužek

za krščanske trgovce, učitelje, uradnike in druge pripravne osebe je

zastop „Unio catholica“.

Pojasnila ustmeno ali pismeno pri generalnemu zastopu „unio catholica“ v Gradcu, Radetzkyjeva ulica št. 1. 1-3

Trgovina umetnega in stavbenega kamnoseka

J. F. PEYER-a

Kokoschinegg-Allee — Maribor — Hilariusstrasse.

Se priporoča p. n. občinstvu za vsa kamnoseška in podobarska dela, kakor tudi za vsa popravila.

Velika zaloga izdelanih novih nagrobnih kamenov, marmornih plošč vseh barv in vsake velikosti vedno na prodajo. 27-45

Solidna postrežba in prav nizke cene.

Umetno stavbarsko-klesarski obrt

Murnikovih naslednikov

Anton Gajser,
lastnik.

v Mariboru

Kaiserstr.-Theatergasse št. 18.

Obstoji že 40 let.

Karol Kocijančič,
klesarski mojster.

Priporoča se za izdelovanje klesarskih in kiparskih del, kakor tudi popravil.

Največja zaloga na Spod. Štajarskem

gotovih, novih nagrobnih kamenov iz marmorja, sijanita in granita. — Marmorne plošče vsake boje in velikosti so vedno v pripravi. 5-14

Postrežba točna. — Cena jako nizka.

Uljudnej pozornosti

15-25

posebno priporočeno!

V vsakem poštno-oddajnem okraju, v vsakej fari in po potrebi in mnoga leta trajajo, v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z ozira-vrednim postranskim zaslužkom, ki se vedno množi in mnoga leta trajajo, od nekega, čez trideset let obstoječega domačega denarnega podjetja, priznane zanesljivosti in prve vrste. Pismene ponudbe pod 20.298, Gradec, poste restante.

Svoji k svojim!

Anton P. Kolenc,

trgovec v Celji

v »Narodnem domu«

in »pri kroni«.

Priporoča čast. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnega

špecerijskega blaga

po jako nizkih cenah, kakor tudi vino, na debelo in drobno.

Kupujem vsake vrste deželni pridelkov, kakor: oves, pšenico, rž, ječmen, ajdo, proso, suho bučno seme, orehe, konoplje, laneno seme, detelno seme, krompir na cele vagone, sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Vzamem tudi še fižol vsake vrste in vsako množino, kakor tudi jajca in kuretnino.

Z velespoštovanjem 27-52

Anton P. Kolenc.

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največja žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za boleštnike in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 127

Službo pomožnega uradnika

odda zadruha „Hranilno in posojilno društvo v Ptuj“.

Služba je provizorična; prva plača 30 gld.; odpoved šest tednov.

Prošnje se sprejemajo do 15. sept. 1898.

Na Ptuj, dne 29. avgusta 1898.

1—2

Načelstvo.

Na prodaj

je lepo posestvo, obstoječe iz 30 oralov njiv in travnikov in iz 30 oralov gozda, s hišnim in gospodarskim poslopjem vred za ceno po 7500 gld. Plačilni pogoji so zelo ugodni. Posestvo leži poleg Drave in je prav rodovitno. Oglasila poslati je gosp. Martinu Kocbeku, c. kr. notarju v Marnbergu.

Veliki živinski sejem

pri Sv. Antonu v Slov. gor. bode na Ruško soboto, dne 10. sept. t. l.

Viničarja

sprejme 1. novembra oskrbnitvo barona Twickelna v Mariboru.

Trgovec R. Bračko

v novem poštnem hramu v Ptuj

prodaja in belo in rudečo kislino ali špiritus za jesih 1 steklenico po 15, 25, 50 kr. in 1 gld. Iz 1 litra kisline se naredi po 30 litrov močnega jesiha.

Fino laško olje 1 liter 40, 48, 60, 80 kr.

Domači zasekani špeh 1 kilo 68, 72 kr.

Sladkor v grudi 1 kilo 38 kr.

Kava 1 kilo gld. 1.20 do 2.—

Suha moka 1 kilo 10, 12, 14, 16, 18 kr. itd.

1—3

Karol Tratnik,

11-12

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode stolne ulice št. 1. v Mariboru, stolne ulice št. 1.

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom za naročila vsakovrstnih cerkvenih izdelkov, kakor vsakovrstne monštrance, kelihe, ciborije, lestence, svečnike, križe itd.

Staro cerkveno orodje dobro popravljam, pozlatim in posrebrim v ognju.

Za vse svoje izdelke jamčim.

Svoji k svojim!

„Narodne pesmi“
Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, koroške ulice 5.

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu l. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočerihih zahvalnih pisem. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri možkih in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo lusnine raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponašati z brki. Vspen in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštnem povzetju, ali pa, če se penar že naprej pošlje.

Naslov: Hoppe, Dunaj, XV., Pouthongasse 3.

5-26

Priporočilo.

Matija Šramelj, stolpni urar, iz Šmartna pri Gornjem gradu je pri podružnici Sv. Antona v župniji Luče novo uro postavil v stolpu. Vsa ura je zvesto in natančno napravljena. Tečaji so jekleni, ura vedno prav teče, bije glasno in kaže prav dobro.

Šramelj je bil že mnogokrat pohvaljen, tudi podpisana ga pohvalita in se mu za vestno delo zahvalujeta.

Ob enem ga na vse strani slavnim cerkvenim predstojništvom najtopleje priporočata.

F. Lekše, župnik.

3-3

Martin Brunel, cerkveni ključar.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani,

Wolfve ulice št. 4.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Domača tvrdka v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Spremenjeno stanovanje.

Usojam se prečastiti duhovščini naznaniti, da bom

od 1. septembra t. l. naprej

svojo obrt kot pozlatar

izvrševal v gornji

Gosposki ulici (Obere Herrengasse) št. 35.

Opiraje se na to, da že mnogo let izvršujem svojo obrt in da bom svojo novo delavnico precej razširil, mi je omogočeno vsa dela, ki spadajo v mojo stroko, kakor: pozlačevati na novo, prenavljati in popravljati altarje po cerkvah, kapelah in hišah, potem križe, okvire, kipe, okraske v cerkvah, gradih in hišah, nadalje devati v okvire vsakršne podobe, diplome itd., iz najboljšega materiala, točno in vestno izvrševati. Ker sem v dotiki z nekim akademičnim kiparjem, izdelujem tudi najfinjša kiparska dela. — Proseč, da se mi dosedanje zaupanje ohrani tudi na novem mestu, zagotavljam vse vestne in cene postrežbe.

Alojz Sket, pozlatar, dosedaj v Grajskih ulicah št. 6.

Razprodaja dosedanjega skladišča blaga po precej znižani ceni.

Šoštanj, meseca avgusta 1898.

P. n.

Dovoljujem si uljudno naznaniti, da sem meseca avgusta t. l. odprl svojo

odvetniško pisarno v Šoštanji,

ter da sedaj ondi uradujem.

Z velespoštovanjem

Dr. Fran Mayer.

2—3

Vožnje karte
in
tovorni listi

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje radovoljno

koncesijovana potovalna pisarna

8

E. Schmarda

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 4. (pritličje n. l.)

Sesalke Tehtnice

vsakih vrst za domačo in javno rabo, za kmetijstvo, stavbe in obrt.

NOVOST: Po Bower-Barffovih patent-nih inoksidacijskih sesalkih.

inoksidirane sesalke
so obvarovane zoper rjo.

Ceniki **W. GARVENS, DUNAJ,**

gratis in franko. Se dobiva v vseh trgovinah s stroji in železom, v tehničnih, vodovodnih in vodnjakeopnih podjetjih itd.

Zahtevaj izrečno:

Garvenove inoksidirane sesalke, ozir. Garvenove tehtnice.

16-26

najnovejših, zboljšanih izdelatev.

Tehtnice decimalne, centezimalne, na kembelj in mostne

od lesa in železa, za trgovinsko, prometno, tovarnarsko, kmetijsko in obrtniško rabo. Tehtnica za osebe, za domačo rabo, za živino.

Komanditna zadruga za sesalke in izdelke strojev.

Ceniki

gratis in franko

I. Wallfischgasse 14.

I. Schwarzenbergstrasse 6.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.